

menu. Zdravčan pa ima sedaj zopet kaj lepo priliko premišljevati o minljivosti vse posvetne slave. Svoje dni so se ga držale vse časti, kolikor mu jih je bilo sploh mogoče vloviti. Sam je nekdanj po svetu raztrgal, da je nosil prvi zvonec v naši občini. Sedaj pa je vsemu temu konec, kajti dotičnik ne sedi v nobenem odboru več. Pa tudi o njegovih velikih zaslugah, katere si je, kakor se sam hvali, za našo občino pridobil, dandanes razun njega ne vé nihče ničesar. Glavna zasluga bila je menda ta, da je z največjo skrbjo gojil in podpiral nemškutarstvo. Sedaj pa se je tudi to njegovo preljubljeno detece vleglo k večnemu počitku. Zdravčan na tolažbo so ga zagreblj tam doli ob tih njegovi Zdravski zemlji, da ga bode manj kdo motil, kedar bode pretakal britke solze po svojih nemškutarskih zaslugah. Quod bene notandum!

Od sv. Križa na Mur. polji. (Bralno društvo.) „Zora puca, bit će dana“. Zdi se mi da pesnik misli na sv. Križ. Že v zimi smo sestavili pravila, katera bi naj bila podlaga „bralnemu društvu“ pri sv. Križu na Murskem polji. Pravila bila so posneta po pravilih drugih enakih društev, vendar pa nam jih je c. kr. namestnija poslala nepotrjena nazaj. Vzrok — slovensko-krščanska probuda naših kmetov jim smrdi, toraj zatreti ali vsaj ovirati, kjer je mogoče. Pritožili bi se vsled tega; pa ta pot še ima več ovinkov. Raji smo toraj pravila nekoliko predrugačili, in zdaj imamo potrjena. Nameravamo toraj v nedeljo, dne 26. maja popoldne ob treh na podlagi teh pravil „bralno društvo“ pri sv. Križu na Murskem polji ustanoviti. Prav vljudno vabimo toraj vse narodne, pravega krščanskega napredka željne kmete na Murskem polji, naj bi se v obilnem številu začelnega zborovanja vdeležili ter temu vseskozi koristnemu društvu tudi v obilnem številu pristopili. Pa tudi vse sosedne narodnjake prosimo, da bi nas ta den z mnogoštevilnim prihodom počastili.

Iz Poličan. (Nemila smrt) je zopet grabila svojo žrtev ter je vzela 8 t. m. po dolgi, mučni bolezni Poličančanom predobrega duhovnega očeta, duhovnim tovarišem gostoljubnega prijatelja, meni pa ljubeznivega predstojnika. To je pokazal tudi njegov sijajni pogreb dne 10. t. m., ko mu je 31 duhovnih tovarišev iz 7 dekanij zadnjo čast skazalo, med njimi mi je posebno hvaležno omeniti visokočastitega, milostljivega gospoda kanonika Martina Ivanca iz Smarij, ki so blagovolili sprevid voditi, velečastitega gospoda Adolfa Hytrek, spirituvala samostanskega v Studenicah, ki so sv. mešo služili in prečastitega gospoda dekana Antona Hajšek, ki so kratke, mile in jedernate besede izpregovorili blagemu, rajnemu Benediktu v slovo, sicer proti njegovi volji, kajti iz poniž-

nosti je v oporoki odločil, da se naj ne pridruže pri njegovem pogrebu. Enako željo je tudi meni ustmeno večkrat razodeval, češ, da pokojnika naj dela hvalijo, ako pa tistih ni, tedaj pa tudi ustna hvala naj molči! Tudi so domači gg. učitelji s šolarji in pa trije vnanji s petjem pokojnega gospoda župnika k večnemu pokoju spremljali. Vernega ljudstva, ki je rajnega duhovnega očeta ljubilo in spoštovalo, se je pa kar trla pri pogrebu nebrojna množica iz domače in sosednjih župnij. — „Blagor njim, ki v Gospodu umrjejo“ pravi sv. Duh, in upam, da velja tudi pokojniku našemu, ki je večkrat v svoji bolezni pobožno prejel sv. zakramente.

Provisor.

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Okoli Prage je bilo zadnje dni silnih ploh, povodenj je podrla v bližnjih vaseh 19 hiš in okoli 32 ljudi so valovi pokopali. Svitli cesar je dal 2000 gld. poškodovanim vasem — Obe hiši drž. zbora ste sklenili svoje posvetovanje in sešli boste še le v jeseni na novo. — Nadvojvoda Rainer je bil te dni v Gradci ter si je ogledal tamošnje vojaške čete. — Mesto Bruck dobi vojakov v svoje kasarne in je sploh sedaj veliko vojakov na Gorenjem Štajarji. — Učitelji na Graških ljudskih šolah so obhajali 20letnico šolske postave — tako, kakor je pri teh možih sploh v navadi — kričeč zoper „mračnjake“. — Mestni zastop je zopet v Celovci ves v rokah liberalcev. — Slov. možje v Celovci in okolici so osnovali novo posojilnico. Bog jo krepil! — Podružnica sv. Cirila in Metoda v Kotmari vasi ima v nedeljo, dne 2. junija občini zbor. — Za spomenik Fr. Levstika je odbor v Vel. Laščah nabral že 1100 gld. — Blizu mesta Kočevja se klatita dva medveda, iz mesta pa hodita dva šulvereinovca v bližnje vasi lovit udov za šulverein. Ali vam je to slučaj! — Ljubljana utegne sedaj že vendar le dobiti svojo mestno hranilnico, službe nekaterih uradnikov mestni odbor je že raspisal. — V Podmelci na Primorji so si slov. možje osnovali novo polit. društvo: „Zavednost“. Dobro, naj jim le širi zavednost! — Za volitve v dež. zbor v Gorici dela se že sedaj pot in kakor se čuje, pridejo doslenji gg. poslanci skorej brez izjeme na novo v zbor. — Mestna zastavljavnica v Trstu ima za lansko leto 21.466 gld. dobička in sicer je ta denar iz žepa ljudi, ki so bili v stiski. Nam se zdi tak dobiček krivica! — Iz Trsta je odplula mornarska četa proti Pulju, gledalcev je imela v tem veliko. — Nagli sodbi, ki velja za Bosno in Hercegovino, kriva je bojda Srbija ter prihaja od ondot klatežev čez naše meje. — V mestnem zastopu v Zagrebu še je tudi sedaj večina hrv. narodnih

Za poduk in kratek čas.

Škofija in nadduhovnja Ptujška.

(Dalje.)

moč. — Ogerska vlada izdeluje načrt nove verske postave, nam se ne zdi, da ima sedanja vlada za tako postavo srečno roko. — Nekdanji minister grof Alb. Potocki je umrl v Parizu. Mož je bil odličen Poljak pa tudi zvest kat. cerkvi. — Drž. zbor za ogerske dežele še ni izvršil svojega dela ter se možje še zdaj pričkajo, menda le bolj iz navade.

Vunanje države. Sv. Oče Leon XIII. izdajo kmalu novo okrožnico gledé „katol. shodov“; liberalci pa bi jih najraje vtajili. — V tem, ko se ital. kralj Umberto zabava v Berlinu, godé so v Lombardiji veliki nemiri, posebno pri Milanu so koloni, t. j. kmetje, ki imajo zemljo od graščin v najem, hudi, reve nimajo s čem vplačati najemnino. — O spanjski kraljici gre glas, da je zbolela, vendar pa se pristavlja, da ni nje bolezen nevarna. — Razstave v Parizu so, vsaj, kakor je podoba, Francozje sami najbolj veseli; tudi ji tujih gledalcev ne manjka. — Štrajki v nemških premogovih jamah pri Bochumu itd. bodo brž kmalu pri kraji in kakor je podoba, bode zmaga na strani delalcev, vsaj kar se tiče ur za delo. — V Berlinu je sedaj veselo in je ital. kralj Umberto lahko zadovoljen s tem, kako so ga vsprejeli. — V Monakovem je umrla kraljica-udova Marija Avgusta. Bila je do leta 1874 protestantka, tisto leto pa je prestopila h katoliški veri. — Kakor se sodi, snideta se ruski car in nemški cesar v Kielu še to poletje, v Berlinu pa ne pojde car. — Bolgarski knez, princ Koburški, išče si neveste in sicer na Francoskem, v kraljevi rodbini orleancev. — Med rumunskim kraljem in njegovo vlado zopet ni več vse v redu, kajti vlada ne dovoli kralju pol milj. za prestolonaslednika, princa Ferdinanda. — Po Srbiji so se burje vlegle in Kistič, ki je sedaj vladar, upa, da pojde z mladim kraljem lahko v Pariz k razstavi. — Znano je, da so Madjari v rodu s Turki in zato so prijatelji Turčiji in nek madjarski prerok, Vambery, razkazuje sedaj v Londonu Angležem, kako da je turske države v Evropi še potreba. To pa to! — Iz Aten se javlja, da se popelje vsa kraljeva rodbina v ponedeljek, dne 27. maja, v Petrograd ter ostane ondi dalje časa. — Gledé samojskih otokov v Tihem morji še konferenca v Berlinu ni izrekla svoje sodbe, toliko pa je že gotovo, da ne pridejo Nemcem v roke. — V Ameriki se razcvita kat. cerkev prav lepo in jih je v „zjedinjenih državah“ sedaj že 12 milj. Kar je pa še vredno več, je to, da so iz večine odlični in odločni. V Novem Yorku je stopilo deklet v samostan usmiljenih sester in nje premoženje znaša bojda 4 milj. dolarjev. Liberalcem se zdi, da je to nemogoče.

Po njegovi smrti je sv. Virgilij vsled prošnje Hotimoroye poslal v Karantanijo duhovnika Latina in več drugih duhovskih pomočnikov. Pa teh delovanje so paganski Slovenci že zelo uvirali. Nekateri podpihovalci so namreč ljudstvo proti misijonarjem našuntali, češ, da jih hočejo duhovniki spraviti popolnoma pod nemško oblast. Že pod Hotimirom so se paganski Slovenci dvakrat proti krščanstvu uprli, a s pomočjo bavarskih zaveznikov je slovenski knez upor takoj v začetku zadušil in trdovratni malikovalci morali so molčé gledati, kako se je prava vera razširjevala. Ko pa je Hotimir l. 769. umrl in je njegov naslednik Valhun začel častilce starih bogov z orožjem h krščanski veri siliti, spuntali so se neverni plemenitaši zlasti v okraju denešnjega Maribora, Celja in Slov. Gradeva v tretje s tako silo, da je Valhun moral iz dežele bežati. Zmagovalni malikovalci so kar divjali, duhovnike izpodili, cerkve podrli in veliko kristjanov, ki se niso hoteli v malikovanje povrniti, grozovito pomorili. Čez tri leta so pa kristjani s pomočjo bavarskega vojvode Tasila II vendar le zmagali in Valhun se je vrnil zopet v Karantanijo. Podrte krščanske cerkve so se zopet popravile in tudi nove so se zidale, malikovalstvo pa je polagoma zginilo iz naših krajev.

Na svoje stare dni obiskal je Karantanijo tudi sv. Virgilij, da bi se o stanu cerkva z lastnimi očmi prepričal in videl, kako je s sv. vero. Na tem svojem potovanju prišel je tudi v Ptuj, kjer so ga z nepopisljivo častjo sprejeli ter ga kot „zemeljskega boga“ častili. Ko je ondi ustanovil župnijo in posvetil nekatere duhovnike, podal se je proti vzhodu, baje do izтока Drave v Denavo. Povsod je učil ljudstvo, posvečeval duhovnike in cerkve in delil zakrament sv. birme. In vedno bolj se je razcvetalo krščanstvo, ki bi si bilo brezdvomno že takrat srca vseh Slovencev pridobilo, ko bi Nemci s Slovenci ne bili sem ter tje zelo trdosrčno ravnali. Tudi Obri še niso mirovali, ampak so Slovence, v Panoniji živeče večkrat napadali ter jim mnogo škode učinili.

Sv. Virgiliju, ki je 27. novembra l. 784. v Gospodu zaspal, sledil je kot škof v Solnogradu Arnon. Od njega se pripoveduje, da je takoj po nastopu škofijske službe prišel v Ptuj, kjer je dal iz podrtin stare cerkve, katero so bili Obri porušili, sezidati novo cerkev. Pa tudi ta je bila v bojih med Obri in Franki razdjana in tako je Ptuj ostal zopet precej časa brez dostojne hiše božje.

Ko so pa l. 796. bili Obri od Pipina sina